

BẢO TỒN, PHÁT HUY DÂN CA, DÂN NHẠC, DÂN VŨ CỦA CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ Ở HUYỆN HƯỚNG HOÁ (QUẢNG TRỊ)*

Nguyễn Thị Tâm Hạnh**

Tóm tắt: Là những lớp cư dân bản địa có mặt từ rất sớm ở vùng phía tây các tỉnh Quảng Bình, Quảng Trị và Thừa Thiên Huế, đời sống của người Bru - Vân Kiều và người Tà Ôi/Pa Cô nói chung, ở huyện Hướng Hoá một huyện miền núi biên giới của tỉnh Quảng Trị nói riêng luôn gắn liền với đại ngàn Trường Sơn với những cánh rừng già, với ruộng nương, nguồn suối... Họ đã vẽ nên chân dung tộc người với những đường nét riêng qua đời sống tâm linh, qua những câu chuyện kể, những luật tục, những tri thức nghề nghiệp và đặc biệt là đời sống dân ca, dân nhạc, dân vũ.

Cũng như nhiều dân tộc khác, trước làn sóng hiện đại hoá và toàn cầu hoá hiện nay, người Vân Kiều, Pa Cô ở huyện Hướng Hoá cũng đang đứng trước những thách thức trong gìn giữ bản sắc văn hoá tộc người.

Bằng phương pháp điều tra xã hội học kết hợp với điền dã dân tộc học, bài viết này góp phần nhận diện các loại hình, hiện trạng bảo tồn và phát huy di sản dân ca, dân nhạc, dân vũ của các dân tộc thiểu số ở huyện Hướng Hoá (tỉnh Quảng Trị). Từ đó, xác định các vấn đề cấp bách đặt ra và đề xuất các giải pháp bảo tồn, phát huy dựa trên tình hình thực tiễn của địa phương.

Từ khoá: Dân ca, dân nhạc, dân vũ, Vân Kiều, Pa Cô, Hướng Hoá.

* TS. Phân viện Văn hóa Nghệ thuật quốc gia Việt Nam tại Huế.

** Bài viết này là một phần của kết quả Kiểm kê, sưu tầm tư liệu hoá Di sản văn hoá Dân ca, dân vũ và dân nhạc các dân tộc thiểu số trên địa bàn huyện Hướng Hoá (tỉnh Quảng Trị) mà tác giả phối hợp với Phòng Văn hoá Thông tin huyện Hướng Hoá thực hiện trong năm 2023.